

SVIESA

Apsaugok, Atkščiausias, tą mylimą Sali,
Kur mūsų sodybos, kur bočių kapai,
Kur švieska Tavo malonė daug gali—
Tavo per amžius vargingi vaikai
Maironis.

METAI VII | SÃO PAULO, 1941 M., JUNHO - BIRŽELIO 13 D.

Adressas: CONVENTO SANTO ANTONIO DO PARY, São Paulo.

Nr. 24 (299)

TIKĖK LIETUVI: KELSIS LAISVA TAVO TĒVYNĒ!

Vieneri Vergijos Metai

Birželio mėn. 15 d., ši sekma dienį, sueina lygiai metai, kai Lietuvą okupavo rusų bolševikų gaujos. Pereitų metų birželio 15 — žiauri ir melangiga diena. Brutale fizine jėga pasirėmę, Kremliaus despotai, tęsdami carų grobimo politiką, įsakė savo „armijai“ žygiuoti per Lietuvos, Latvijos ir Estijos sienas. Begėdiškiausiu būdu buvo sulaužytos iškilmingos sutartys, kurias Rusijos vyriausybė buvo pasirašiusi su šiais kraštais ir kuriomis buvo pasižadėjusi gerbti Pabaltijo valstybių nepriklausomybę ir nesikišti į jų vidinius reikalus ir valstybinę santvarką. Ši sutartis buvo, tarytum, papildymas pirmosios sutarties, kurią Lietuva buvo pasirašiusi su Rusija dar 1920 metais liepos mėn. 12 d., ir kuria ano meto rusų bolševikų vyriausybė pripažino Lietuvą laisva valstybe ir visiems laikams atsisakė pretenzijų į mūsų kraštą, o taip pat ir turysių, kurie galėjo Lietuvą sieti su Rusija turint galvoj 120 metų vergijos laikotarpį. Todėl, kai atsimename visus šiuos iškilmingus rusų tautos vadų žodžius ir sutarus, darosi dar labiau skaudu ir širdyje įsirėžia dar gilesnė žaizda.

1939 metų pavasarį ir vasarą demokratinės valstybės, jausdamos vokiečių rengiamą karui, stengėsi savo pusėn patraukti Rusiją. Sąjungininkų delegatai buvo nuvažiavę Rusijon ir pradėjo derėtis. Visas pasaulis nustebo, kai pamatė, kad niekaip anglai su prancūzais negali susitarti su rusais. Visi žino, kad Vokietija buvo, yra ir liks amžinas Rusijos priešas. Ukrainos derlingi laukai visada vilios duonos reikalingus vokiečius ir rytus... Hitlerio knygoje „Mein Kampf“ (Mano kova) aiškiausiai parašyta, kad Vokietija plėsis į Europos rytus, ne į kolonijas. Dabartinis karas šiuos Hitlerio žodžius patvirtina ir parodo, kad vokiečiai savo vado planą neatsisako ir neatsisakys. Rusiją jie pasiieka pabaigai, kai bus sudorota Anglija. Tada jie mano be jokio karo atlikti „pasivaikščiojimą“ Rusijos lygumomis. Niekas neabejoja, kad Rusija prieš baisią vokiečių karo mašiną neatsilaikys nė dienos. Stalinui turėjo būti žinomi du dalykai: jo „armijos“ bejėgiškumas ir vokiečių reichswehro (kariuomenės) galybė. Ir vis dėlto jis su anglais, natūraliais sąjungininkais prieš ben dra priešą, nesusitarė! Kas įvyko?

Tai buvo pirmoji tikrų šermenų žinia Lietuvai. Rusijos diktatorius jau pirmą derybų dieną pareikalavo, kad anglai sutiktų Rusijai už sąjungą perleisti Pabaltijo kraštus. Demokratai tai laikė grynu absurdu ir į derybas šiuo reikalu nenorėjo nė leisti. Pabaltijo valstybės gražiai buvo susitvarkiusios, pasiekusios aukšto gerbūvio laipsnio, išplėtusios žemės gaminių eksportą į tą pačią Angliją, Rusiją, Vokietiją ir kitus, net tolimiausius, pasaulio kraštus. Mokslas, menas (Kauno opera!), sportas žydėjo (Lietuva buvo net Europos krepšinio čempionas, kai tuo tarpu didžioji Rusija jos nė iš tolo negalėjo pavyti), ir tt. ir tt.

Anglai su prancūzais, rengdami užtvaramą grobuoniškam nacizmui, negalėjo atiduoti Pabaltijo respublikų vergijos nakčiai. Ypač dar ir dėl to, kad jos buvo šias valstybes ir dešios pripažinusios de facto ir de jure savą žodžiu. Dėl Pabaltijo anglai ir prancūzai nesusitarė su rusais. Jos beveik netekti sąjungininko, negu netekti garbės ir maini kauti svetimą kailį, kad išgelbėtų sąvajį. Derybos nutrūko ir Lietuva buvo painformuota (taip pat ir dvi jos seserys šiaurėje) apie rusų planus ir norus. Daugelis Kaune tuo netikėjo.

Diktatoriai šenai spiovė į duoto žodžio ir sutarties laikymą. Jie draskė sutartis vieną po kitos. Tad jie nutarė skubiai išnaudoti dar vieną progą ir sudraskyti su Pabaltijo kraštais šimtus sutarčių, sudraskyti pačią jų nepriklausomybę. Ribben tropas nuskrido į Maskvą ir pažadėjo Stalinui tai, ką buvo atsakęs Hali faksas. Dviejų valandų laikotarpyje įvyko susitarimas. Stalinas gavo, ko siekė, ir bent kolkas atitolino savo galą. Juk jei jis būtų susitaręs su anglais, tai, kilus karui, pirmas smūgis būtų tekęs rusams, nuo kurio jie greičiau būtų pabėgę, ne gu pabiro Prancūzija. Hitleris tikriausiai būtų puolęs šia kryptimi, nes ir priešas silpniausias ir žaliajų neišsėmiama daugybė atsidengtų

prieš vokiečių akis — tų žaliavų, kurių patys rusai nesugeba išnaudoti. Tad Stalinas tarėsi laimėjęs, ir laukė progos, kad be triukšmo galėtų okupuoti Pabaltijį, o kad auka nespriešintų, davė dozą narkozo. Tokiu narkozu Lietuvai buvo Vilnius, o kitoms — „saugumo“ garantija. Tai, kas vyko po „saugumo“ pakty su Rusija pasirašymo, buvo tikrai šlykšti komedija: Fabaltijo likimas buvo nuspręstas Maskvoje pabaigoje rugpjūčio mėn. 1939 metais.

Daugelis platesnio politinio aki račio lietuvių inteligentų, stėbėdami demonstracijas Kaune Vilniaus gražinimo proga, liūdnei ir karčiai šypsojosi, o kiti net verkė: juk tai buvo Lietuvos laidotuvių diena! Buvo Lietuvoje žmonių, kurie suprato padėties rimtumą, dėja, jų niekas neklausė. Buvo bausių, kad nereikia sutikti leisti įsivesti rusams įgulų, reikia priešintis. Vokiečiai buvo palankūs lietuviams, ir rusai būtų neprovokavę karo, nes lietuvių karininkams jiems žinomas dar iš 1920 metų. Bet išvirkšti nuodai, kurių vardas „Vilnius“, veikė tautos sąmonę ir ją užmigdė ant operacijos stalo. Savi niekaip nepiktai išėjo iš nunešė į lavoninę, brisdami per kraujus. Toje lavoninėje ji tebėra ir šiandien — tebėra jau ištisi metai.

Lietuvi! Vergas esi šiandien, kaip tavo tėvai ir tėvų tėvai. Ir to mažo žemės gabalėlio žvėriškasis komunizmas pavydėjo mažai tautai ir jį prarijo savo imperialistinėse žiotyse. Bedievybėje išauklėtas žmogus — žvėris visus šio „pažan gau“, auklėjimo metodus ir vaisius išbando ant lietuvių tautos kūno. Viskas žydinčiame krašte šiandien išgriauta, inteligentija išžudyta ar išvežta, žemės ūkis sugriautas, infliacija pavertusi lietuvių ubagu, fabrike darbininkas dirba — nepridirba stachanoviškų „metodų“ išradėjams — darbo klasės siurbėliams; jis už „už darbui“ neįstengia nusipirkti marškinų ir batų, nekaltant apie kitas gyvenimo sąlygas, kurios tiesiai baisios. Viskas vežama į nugalėtojo kraštą, viskas alinama ir plėšiama. Lietuvis pažino senąjį rusą, tamsybės nešėją ir išnaudotoją.

Tačiau šis kančios kelias turės galą, kaip jį turi visi kryžių keliai. Mūsų likimas yra toks, koks ir viso 150 milijonų kultūringos Europos žmonių: visi esame kolkas vergai, tik vieni raudono, kiti rudo diktato

riaus. Komunistai ir hitlerininkai, susimetę išvien laisvų žmonių smaugti, visiems tikina, kad šie 150 milijonų vergaus amžinai. Tačiau kiekvienas sveiko proto žmogus žino kad 150 milijonų jokiomis priemonėmis ir jokia jėga negalima išlaikyti kalėjime ar tvarte. Sprags šis milijoniškasis kalėjimas anksčiau ar vėliau — o sprogs. Su visa neapmata ma vergų minia iš jo išeisime drauge ir mes, giedodami laisvės giesmes ir keldami aukštai sukruvintas vėliavas.

Tikėk, lietuvi: kelsis tavo Tėvynė — krauju nusiprausus, saule žėrinti, demokratijos ateitin vedama. Ši garbinga ateities vizija tegul įkvėpia pasitikėjimo. Kolkas išlaikykime savo lietuvišką dvasią, sukruksi me skleistį propagandą, kaip komunistai skleidžia vergiją, nešančius melus! Pasakokime visiems, kokią skriaudą Lietuvai padarė rusai! Dirbtuvėse, fabrikuose, viešbučiuose — visur, visur, visur turi būti žinomas Lietuvos vardas ir jai padaryta skriauda. Maskvos bernai skalija, nes už tai jiems moka. Iš meilės savo Gimtajam Kraštui mes padarysime pasaulio laisvaisiais lietuviams dar giedos Pergalės ir Laisvės Giesmę! Pasitikėjimo ir drąsos!

Šiandien Laisvės Aušra arčiau patekėjimo, negu vakar, rytoj bus dar arčiau, negu šiandien. O gal jau poryt horizontus prasiskverbs jos pirmieji spinduliai, kad prašvintų amžinai.

Renkimės jau dabar ją vertai sutikti, kad galėtume sakyti: „Lietuva, aš nepardaviau Tave ir neišsižadėjau, kai Tu buvai surakintomis rankomis, sukruvinta širdim“. To negalės sakyti tie, kurie šiandien tarnauja Maskvos imperializmui. Jie yra pasigallėjimo verti vargšai, kurie niekad nematys gimtosios žemės Visi kiti gyvenys laimingi naujojoje Lietuvoje. Visiems bus pakankamai žemės, darbo, duonos ir kultūros.

Maskvos satrapai ir žydų gaujos su nagaikomis varys sekmadienį pavergtuosius mūsų brolius į gatves demonstruoti ir reikšti „džiaugsmo“ dėl Lietuvos pražudymo ir „padėkos“ Gruzinijos degeneratui Stalinui. Lietuviai bus varomi, kaip varomi jaučiai į skerdyklą. Jie negali priešintis. Bet mes prisieksime — mes, laisvieji žmonės — kovoti ligi mirties už Teisę, už Laisvę!

Iš nauju mokyklos mūru švies lietuviška kultūra!

Išleisdamas kelis milreiskus kermošiuje, padėsi tuos mūrus pastatyti!

PENKTADIENI - ŠEŠTADIENI - SEKMADIENI
13, 14, 15, 21, 22, 23, 24, 28, 29.

kyrius.
isybę“ rašo...
g šią reklama
dūšios, patie
dviejų paskuti
us“. Jei taip
mtą konkuren
overnadorių“
internuotieji
ų savo organu

komunizmas
ietuvą privedė
uliais. Katali
tams, o socia
a... Jei kam ne
etuvos tvarka,
in. A. Arminau

riaus vedėjas
i katalikai vir
is, tai komisa
neeiliniai kata
yskupai. Grėd
edvila, Glover
as, Vitkauskas
p yra vysku
inojome. O kad
socialistai, to
ol nežinojome,
eatidare akių
as, Grigaliūnas
osialistai, anot
rigus nuduoda.

fakto atideng
rankos lūčiūn
s dėlto ką nors
oti kurpalį, ant
oča nukalamos

idas“ rašė, kad
šle vandravojo
li, o dabar žodj
„du“, o kas ne
aklausti moky

nuolaidos duo
paskaiti kvitė
... Nuo 50 ant
faus Lietuvosje
iru.

irdauskas nuėję
orika...“
jdomų konkur
s mokytoja Gir
zo ar kito ko
lijono fabrike,
entro chora, ku
organizacijos
oja, kad par
irdauskui, kaip
yti, o patiens
t dainuoti, kad
o“ redaktorius
ms.

iečių valdyma
t vaizdą, koki
iška tvarka“
000 valdininkų,
visi čekai mo
keli išgamos,
skirti išimtinai
varka“ bus ne
baudžiava, kur
o nukarautos
o baudžianin-

AULO
É
nvalitama legal
ikalus įvairios
DENTE.

ORGÃO DA COMUNIDADE CATOLICA LITUANA DE SÃO JOSÉ

Redator responsavel: JESUS SABORIDO MONTANÉS

Redação: CONVENTO SANTO ANTONIO DO PARY, S. Paulo Caixa Postal 4-118. Fone 2-6269
 Assinatura: Brasil e toda America do Sul - 12\$, Europa - 24, Estados Unidos - 1 dolar.
 Numero avulso - \$300. Numero atrazado - \$500. Iseina treçadieniais 6 --12 puslapių.
 PRENUMERATA: Brazilijoje ir visoje Pietų Amerikoje - 12\$000 Europoje-24\$000 ir S. Amerikoje - 1 dolaris.
 Paskiras numeris -- \$300. -- Redakcija rankrascių nesugo ir savo išomies negrazina. Honoraro niekam nemok.
 Uz skelbimų turin neatsako.

ŠVIESA

TELEGRAMOS

Anglai puola Syrija

Antrą kartą šio karo istorijoje iniciatyvą į rankas ima anglai: puolė Irako diktatorių Rachid Ali, o dabar puola Prancūzijos mandatą Syrija.

Anglai gavo žinių, kad Syrija rengiasi užimti vokiečiai. Pereitą kartą rašėmė, kad į Syriją prigužėjo vokiečių „turistų“. Tie „turistai“ iš tikrųjų buvo labai keisti, nes mėgo apsigyventi prie aerodromų, kareivinių ir gazolino sandėlių. Į Syriją pradėjo skristi vokiečių lėktuvai. Buvo didžiausias pavojus, kad vokiečiai puls šį kraštą ir užims. Anglams tai būtų buvęs peilis pašonėn. Syrijos kritimas į Hitlerio rankas būtų nusprendęs Sueso ir visų Rytų likimą. Buvo abejojama, ar anglai reaguos. Pėtin vis atšaukdinėjo žinias apie vokiečių buvimą Syrijoje ir grasindavo stosiąs karan su tuo, kas užpuls Prancūzijos kolonijas. Bet angliai nutarė pulti ir pereiti sekmdienio rytą puolė. Jo kio rimtesnio pasipriešinimo jie nesutinka ir visais frontais eina priekin. Sias eilutes rašant, jie pradėjo veržtis Damaskan ir artintis prie Beiruto, Syrijos svarbiausių miestų. Daug prancūzų perbėgo pas anglus, o kiti rodo šio kio tokio pasipriešinimo. Tai yra išimtinai kolonijų spalvotoji kariuomenė, kuri nesusiavoiko Revoluçijos prancūzai šioja De Gaulle pusėn, kurio šalininkai puola drauge su anglais. Užėmus Syrija, nepaprastai turės pakilti De Gaulle autoritetas ir Vychi pajacai bijosi, kad nekiltų revoliucija Prancūzijoje. Tad jie ir įsakė Syrijos įguloms kovoti prieš savo brolius De Gaulle šalininkus ir prieš pernykčius sąjungininkus anglus, kurie kaujasi už Prancūzijos laisvę. Tai yra pati liūdniausia vieta visoje Prancūzijos istorijoje.

Anglai vis labiau ima iniciatyvą į savo rankas. Tai jau geras ženklas.

Dar reikia pažymėti jūrų kautynes tarp anglų ir prancūzų karo laivų vakariniame Syrijos krante V duržemio jūroje. Prancūzai skelbia nuskandinę du anglų naikintojus. Anglų karo laivai bombarduoja iš jūros prancūzų pozicijas ir išlaipdino kariuomenę, kuri užėmė visą pakraštį. Syrijos likimas nuspręstas.

LONDONAS. — Pasaulis jau lyg ir pamiršo Hessą, kuris tupi nelaisvėje. Anglų vyriausybė uždraudė spaudai nors vieną žodelį apie tai rašyti. Pasiškėjo, kad Hessas savo pareiškimais spaudai gali perduoti vokiečiams žinias slaptu, susitartu iš anksto, būdul Pav. kai Hessas sako: „Blogo Vokietijoje“, tas gali reikšti vokiečiams: „Pulkite Anglija, nes ji nepasiruošusi“ ir tt. Už tat dabar apie Hessą viešpatauja kapų tykla ir joks žurnalistas jo nemato.

Vis tai karo špionažo gudrybės.

MADRIDAS. — Ispanijos vyriausybė pasirašė su Vatikanu konkordatą. Konkordatas tvarko Bažnyčios ir Valstybės santykius ir nustato

vienos ir antros pusės teises ir pareigas. Bendrai kalbant, Ispanija Bažnyčiai duoda pilną laisvę kulto, vidinės santvarkos ir jaunimo auklėjimo srity. Ispanija savo kailiu patyrė, kur tautą veda bedieviai ir auklėjimas be religijos. Dabar religijos mokymas yra privalomas visoje Ispanijos mokyklose, o kunigams prirvalo būti teikiama visokeriopa pagalba ir pagarba.

Vyriausybė pasižada atstatyti komunistų sugriautas bažnyčias ir gražinti iš bažnyčių ir vienuolynų išpleštus meno turtus.

Iš universitetų išvyti vis moksistinio raugo profesoriai.

LONDONAS. — Anglų laivynas ir aviacija toliau persekioja vokiečių laivą „Prinz Eugen“, kuris drauge su „Bismarck“ nuskandino jūmilžiną „Hood“. Manoma, šis laivas yra pasislėpęs Brest uoste, Prancūzijoje. Dėl to šią savaitę Brestas labai nukentėjo nuo anglų aviacijos. Vis dėlto keista, kad didžiulį karo laivą galima paslėpti uoste, nelyginant, kokį šipulėlį, taip, kad nė žvalgybiniai lėktuvai nesuieškotų!

VASINGTONAS. — Vokiečių povandeniniai laivai nuskandino amerikiečių laivą „Robin Moore“. Jis plaukė iš Liverpoolio į Brestiliją. Brazilijos laivas išgelbėjo likusius gyvus žmones ir juos atvežė, je gavo skubų savo vyriausybės įsakymą apklausti jūrininkus, kad sužinotų, kurioje vietoje ir kokio mis aplinkybėmis laivas buvo nuskandintas. Jei paaiškės, kad nuskandintas Vakarų pusrutulio saugumo zonoje, Amerika veiks labai griežtai. Kalbama, būsianti Vokietijai nusiųsta ultimatinio pobūdžio nota.

Siaip ar taip, o vokiečiai parodė, kad jie nesibijo Amerikos ir jos kijos išimties nedarą jos laivams, jei tik jie plaukia į Anglijos uostus. Sias įvykis turės didžios svarbos ateičiai, nes jei amerikiečiai tylės, vokiečiai neleis nė vieno jų laivo atplaukti Anglijon su karo medžia ga ir maistu. Turės iš šio įvykio paaiškėti daug dalykų. Vokiečiai to ir siekė.

ATĖNAL. — Graikija Hitleris sutiko perleisti italams, kaip jų itakos sritį. Tur būt, už didžius „laimėjimus“ Albanijoje (nes Graikijoje italai negavo kariauti).

LONDONAS. — Labai pagyvėjo anglų aviacijos veikla visuose frontuose. Reikia manyti, paleisti „darban“ amerikiečių bombonešiai. Bombarduoti Prancūzijos uostai, o taip pat ir Libijos miestai — Derna ir Benghasi.

MASKVA. — Rusijos raudona sis diktatorius dreba dėl savo kailio Vokiečiai dar labiau padidino savo kariuomenės dalinius ant Rusijos — Vokietijos sienos. Be to, vokiečiai iš naujo nori patraukti Turkiją savo pusėn ir jai zada kal kurias Rusijos vietas. Rumunijos diktatorių Antonescu Hitleris pasikvietė į Muncheną ir ten slaptai kažką su juo

tarėsi. Vis tai yra nekoki ženklai Kremliaus despotui ir jis vėl šlieja si anglų, norėdamas gelbėti savo kailį. Anglijos pasiuntinys Cripps skubiai išskrido į Londoną. Tačiau nemanome, kad Anglija rimtai ver fintų Rusijos kavinę „galybę“ ir pagalbą kovoje prieš vokiečius. Anglams geriau, kad vokiečiai kolkas neina Rusijon, nes iš ten dar geres nes turėtų pozicijas. O Pabaltijo klausimu angliai nekeis savo politikos, nes jie prisibijo Roosevelt, kuris aiškiai stovi pavergtų tautų pusėje. Tad iš Maskvos manevrų nieko neišeis. Jei vokiečiai sumanys pul ti Rusiją, jie sutiks savo moderniai karo mašinai labai menką pasipriešinimą. Stalinas tai žino ir dreba. Tačiau istorija yra teisinga ir nė vieno despoto nepaliko neuabaudusi.

VASINGTONAS. — Amerikos vyriausybė nutarė dar daugiau su konfiskuoti „ašininkų“ laivų ir juos atiduoti Anglijai. Be to, Amerika pradeda apmokyti savo karo aerodromuose įakūnus anglų aviacijai — RAF. Į Angliją jau atvežta ginklų už 700 milijonų dolerių. Amerikiečiai sako, kad šie transportai eis kas kartas didesniu mastu ir kad Anglijai nieko nepritruks.

Tai jau lygu karo skelbimui. Pamatysime, kaip į tai reaguos

BERNAS. — Komunistai buvo gavę instrukcijų iš Maskvos rengti neramumų Sveicarijoje ir provokuoti prieš... Vokietiją! Tai yra sena šarlataniška taktika: provokuoti ir vėliau grobti. Nėra abejonės, kad Maskvos bonzos veikė Hitlerio inspirouoti, kad tas turėtų priekabę sveicarams užpulti. Sveicarija labai griežtai laikėsi neutralumo, todėl prie jos prikišti diktatoriaus nelengva. Ji turi naturalias gynimosi tvirtoves ir susipratusius piliečius. Sveicarijos vyriausybė išdrakė penktakojų lizdą — komunistų partiją. Tada Maskva buvo pasamdžiusi socialdemokratų, kad tie vartų toliau komunistų pradėtą darbą, bet ir šiuos vyriausybė uždraudė.

Kodėl komunistai Kremliuje ne agituoja prieš vokiečius? Ko savo pardsidavusių snapą kiša į kitų valstybių reikalus?

LONDONAS. — Eritrejoje anglai užėmė Assab ir tarp belaisvių rado net du italų generolus. Kara-Abisinijoje virto bėgančių italų medžiokle. Jau nė italai nesigiria „laimėjimais“ Abisinijoje, kaip darė Graikijoje, vokiečiams užpuolus išvargintus graikus.

LONDONAS. — Churchill pasakė parlamente kalbą ir atsakė į priekais tus dėl Kretos praraimo. Puolus Syrija, Churchill padėtis vėl sustiprėjo

MASKVA. — Amerikietis žurnalistas John Scott, teisybę parašęs Amerikos laikraščiuose apie Rusijos vergiją ir jos nuplyžusią „armiją“, buvo iš Rusijos ištremtas. Teisybė bado ir tas „akis, kurios jokių dūmų nebijo ir jokios gėdos neturi.

TOKIO. — Japonai tiesia rankas į Olandų Indijas, kurios perėjo į anglų pusę. Iš Batavia atsauktas Japonijos atstovas, nes Indijų valdžia griežtai pasipriešino japonų imperializmui, pastodama jiems kelią į pietus. Japonijos premjeras tarėsi šiuo reikalu su pačiu imperatoriumi, o spauda pilna grąsinimų Indijų vyriausybei.

LA PAZ. — Pasitraukė Bolivijos vyriausybė, nes prezidentas ro dė jai nepasitikėjimo dėl flirto su komunistiniais gaivalais ir kitais pentakojais. Kariuomenės vadas, pareiškė prezidentui, kad ginkluotoji krašto jėga gins demokratines institucijas nuo ekstremistų užmačių.

LONDONAS. — 30.000 ginkluotų arabų perėjo į sąjungininkų pusę Syrijoje!

— Anglai apsupo ir bombardavo ja paskutinį italų fortą Abisinijoje — Jimma.

VASINGTONAS. — Amerika stato 6 milijonus tonų prekinų laivų!

KAUNAS. — Iš Lietuvos gautos žinios skelbia, kad gegužės mėn, viduryje suimtas Dr. Jonas Šliupas. Pastaruoju metu jis gyveno Palangoje, kur, kaip mes pranešėme, lankydavo kasdien bažnyčią, nes visiškai nusivylė bedievybe ir tuo judėjimu, kuris išugdė išgamas ir komunistus, sugriovusius jo ilgų metų svajonę — Nepriklausomą Lietuvą. Dr. Jonas Šliupas kovo mėn. atšventė 80 metų sukaktį. Nepaisant to, „draugai“ nesigėdijo ištiesti kruvinų nagų į tokio amžiaus „liaudies priešą“ ir jį įmetė kalėjiman, kur tebesėdi. Koki Dr. J. Šliupui kaltinimai, nežinia. Greičiausiai, jis kaltas, kaip ir visi, kurie tik dirbo Nepriklausomai Lietuvai atstatyti ir buvo „nuskriaudę“ imperialistinę carų Rusiją.

KAUNAS. — „Tarybų Lietuva“ skelbia, kad „Maisto“ Bendrovė perkanti... šunis ir kates! Iš šunų ir kačių būsią gaminami kalfiai. Kas bus gaminama iš jų mėsos — nepasakyta, bet aišku ir be to. Ar šuninės dešros kuo skiriasi nuo sosiskų, lietuviai visiems galės pasakyti. „Rojus“ — su šunienu ir utėlėm...

Spaustuvė BALTICA

Aleksandro Bumblio
 Rua João Teodoro, 194
 Tel. 4-8320

Komunistų suimtas ir įkalintas aušrininkas Dr. Jonas Šliupas

TĖVYNĖJE

Iš požemių aidai Tautos Himnas!

I Vokietiją su repatrijantais vokiečiais atvyko ir daug lietuvių, kurie tik galėjo įrodyti nors ir tolimą vokišką kilmę. Buvęs švietimo ministerijos generalinis sekretorius taip pat su jais atvyko į Vokietiją. Jis pasakoja, ką yra matęs savo akimis ir patyręs savo kailiu. Prieš tai jis buvo išlaikytas kalėjime 8 mėnesius ir kone kasdien vis tardomas. Jis buvo kaltinamas tuo, kad būdamas aukštas švietimo ministerijos pareigūnas, auklėjęs jaunimą prieš komunistinę ir priešrusišką dvasią! Ar begali būti idijotiškesnis kaltinimas! Tardant, čekistas Masiliūnui žodis žodinė pareiškė: „Ar begali būti didesnis nusikaltimas, jei komunistinio jaunimo sąjunga mokslievių tarpe nesuranda nė vieno nuosimnio pasekėjų ir socializmo kovotojų? Mes tikime, kad čekistas tiesą sakė. Ne tik nesuras lietuviškojo jaunimo tarpe vieno nuosimnio, bet nė dešimtos vieno nuosimnio dalies, nes dabartinis jaunimas jau laisvėje gimęs ir augęs, ir jis verčiau mirs, bet nesidės pats noromis ant savo kaklo rusiškos plėškės. Koks didelis suimtųjų Lietuvos jaunuolių patrijotizmas, pasiaukojimas ir drąsa, pavaizduoja toki atsitikimai.

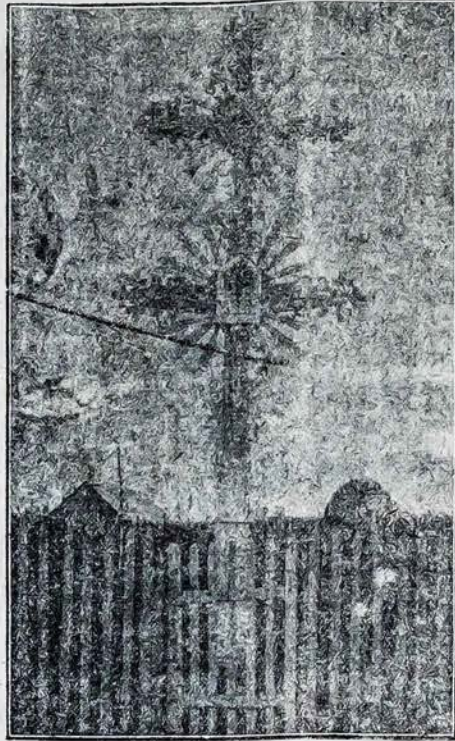
Jie, sėdėdami kalėjime (daugiausia nesubrendę vaikai, nuo 13 iki 18 metų amžiaus) SUTARTU METU GIEDA KAS VAKARAS LIETUVOS HIMNĄ. Rusus ir jų pakalikus Lietuvos išgamas tiesiai siuntina toki mokslievių dvasios ryžtas, ir jie pradeda būriausiai keiktis, giedančius mokslievius įpuolę raktais mušti, sukrūvina daugelį, bet likusieji vistiek gieda, kol baigia. Po Himno beveik visumet giedama giesmė: „Marija, Marija!“

Gerbiamas Skaitytojau! Parimk valandėlę ir savo dvasioje įsiklausyk, o išgirsi Lietuvos žiedo -- mokslo einančios jaunuomenės -- išskandinintus balsus, kuriais jie su didžiuoju pasiryžimu gieda Tautos Himną. Jų patrijotizmas lygus Margio patrijotizmui, lygus šimtų ir tūkstančių senosios Lietuvos patrijotų žygių, lygus Nepriklausomybės kovų didvyrių patrijotizmui ir jų dvasios didybei. Tauta negali būti barbaro pasmaugta, kuri turi tokių sūnų. Kančiamų, plakamų, kručinamų Lietuvos gimnazistų kraujas ir kančios priartins Lietuvai Laisvės Varpo skambėjimą. Pasaulyje dar nebuvo atsitikimo, kad botagas ir peiliai būtų sugniuždę kilnius idėjas ir suklupdę tuos, ku ie už jas kovoja!

O, štai, kas įvyko Utenoje, kuri daugeliui mūsų Kolonijos lietuvių pažįstama. Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimo šventė -- Vasario 16 -- buvo Utenos gimnazistų švenčiama, nepaisant, kad kacamai buvo griežtai uždraudę. Kadangi Vasario 16 pasitaikė šiemet sekmadienį, ne taip jau lengva buvo čekistams sukontroliuoti visi gimnazistai. Prie žuvusių už Lietuvos Laisvės karių paminklo gimnazistai susirinkę meldėsi, giedojo Himną ir „Marija, Marija!“, o paskui uždegė kelias žvakutes ir ramiai išsiskirstė.

Rytojaus dieną į gimnaziją atvyko keli GPU (čekos) agentai rusai ir lietuviai, ir per gimnazijos direktorių pareikalavo, kad į GPU įstaigą atvyktų 10 jų nurodytų mokslievių. Nuvykusius suėmė, žiauriai kankino ir nepaleido, o pasodino į kalėjimą. Po 5 dienų buvo paleisti trys, po dešimties -- šeši, o vienas išvežtas

KRYŽIU
LIETV
A

nežinia kur. Apie jo likimą nėra daugiau žinių.

Vienas vokiškos kilmės lietuvis mokslievis, kaip repatrijantas atvykęs į Vokietiją, pasakoja apie savo pergyvenimus kalėjime tokių dalykų:

Visus suimtuosius mokslievius kalėjime baisiai kankina. Daug teko ir man iškentėti. Bolševikai vartoja barbariškiausius kankinimo priemones: su elektrinėmis ir paprastomis adatomis bado panages, tarpduryje spaudžia pirštus, muša guminėmis lazdomis (vadinamais „bananais“) ir tt. Sunku ir išpasakoti visus kankinimo būdus...

Nepaisant to, iš požemių girdisi Tautos Himnas kas vakaras. Joks brutalumas, joki būriausiai rusiški keikimai neįstengia jo aido nuslopinti. Jis aidai ne tik kalėjimo požemiuose, bet kiekvienoje pirkčioje, kiekvieno lietuvių krūtinėje ir lūpose. O jei kacamai ir pavyktų užgniauzti kalėjimų rūsyse šis baimės jam Himno aidas, tai ir tąškas aidas skambės kiekvieno kalnio širdy, jis skambės geležinių pančių žvangesy, jis šauks po niurias kalėjimo sienas:

„Prakeikti būkite savi išgamos ir svetimi niekšai!
Prakeikti būkite!“

Utėlėta „kultūra“...

Lietuvą rusai užkrėtė neįsivaizduojama daugybe utėlių! Jų perus jie plačiai pasėjo, kaip „gražiausią rusiškos kultūros paminklą“. Dabar jau šaukiasi visuomenės pagalbos kovoti su šiuo „buržuaziniu blogiu“, kaip čekistai sako. Aiškiai pasirodė, kad rusai nestovi aukščiau už Afrikos juodukus, kurie uet apsišvarinti nesugeba. Net ir pirmaieji rusų pulkai, kurie juk buvo rinktiniai ir geriau aprenkti, kad sudarytų geresnį įspūdį, buvo tikri skurdžiai, tik iš viršaus šiek tiek padoriau atrodė, o

GOLGOTU
ŽEME

NĖS MEDŽIAGOS, BET NĖ KURO. Rusija yra didžiausių miškų kraštas. Dėja, dėl rusiško tinginio, dėl visose srityse atsilikimo, dėl „stachanoviškų“ tempų Rusija nesugeba pagaminti iš savo miškų to, kas jai reikalinga, ir todėl plėšia negausingus Lietuvos miškus, naudodamasi vergų darbu. Mums aišku, kodėl žydėliai vis šaukia, kad Lietuvos darbininkai dirbtų baudžiaviniškai -- dirbtų stachanoviškai, tad tik daugiau padirbtų „Matiuškaiti Rasiejai“.

KAUNAS. -- „Tarybų Lietuva“ aštriai puola Lietuvos medikus. Į medikų prof. sąjungą, kurios priešakyje stovi „draugai“ Birger ir Kotik, imą veržtis „antisovietiniai“ elementai. Kauno universiteto klinikų tarnautojai neišrinkę į profesinę sąjungą tų, kurių norėję Birger su Kotiku, bet lietuvius medikus ir kitokius klinikų darbuotojus. Tokia pat padėtis esanti Raudonajame Kryžiuje, kur tarnautojai tik formaliai tesidomį „rinkimais“, o norėję iš susirinkimo greičiau pabėgti namo.

KAUNAS. -- Kauno apskrities vykdomojo komiteto žemės ūkio skyriaus vedėju paskirtas iš Maskolijos atsibastęs „tovarišč“ Anton Beriozov.

PANEVĖŽYS. -- Panevėžio subolševikintas fabrikas „Lietuvos Muiškas“ kreipėsi į Centrą, prašydamas leisti nurašyti į nuostolius sėmenų aliejaus už 38 000 rublių. Ištirpus aliejaus... Kiemelė Aliejaus... Aliejaus... trešią tvarko vyr. inž. Fišeris, finansų skyriaus virš. Indiksteinas, kadru skyriaus vedėjas Rozentalyte ir tt.

KAUNAS. -- Raudonoji valdžia išleido visą eilę naujų įsakymų, kuriais ūkininkai verčiami dėtis į sovietiškos baudžiavos kolchozus. Jau nuo šių metų darliaus nustatyti javų, šakniavaisių ir kitų kultūrų kiekiai, kuriuos ūkininkai privalomai turi pristatyti valstybei. Tie kiekiai nustatyti tokiu būdu, kad ūkininkai, nesidėdami į kolchozus ir nesinaudojant sovietiškais traktoriais, turės pristatyti daugiau javų ir šakniavaisių, negu kolchozininkai.

KAUNAS. -- Meno reikalams valdybės prie komisarų tarybos viršininku paskirta „draugė“ Mikalina Navikaitė-Meškauskienė. Ką ši „draugė“ turi bendra su menu, niekam Lietuvoje neaišku. Meškauskienė, neturinti jokio specialaus mokslo, po Lietuvos okupacijos buvo paskirta žemės tvarkymo departamento direktore, vėliau ūkininkams skiriamu laikraščio redaktorė, o dabar staiga ji paversta „menininke“ ir net meno vadove!

KAUNAS. -- Nuo gegužės 26 d. susovietintose Lietuvos mokyklose prasidėjo egzaminai pagal Maskolijos įvestą tvarką. Bolševikų spauda ypač pabrėžia, kad didelio aktyvumo rodą atleisti kapelionai, kurie privatiškai moka vaikus religijos. Ten rašoma: „Todėl reikia sustiprinti socialistinį auklėjimą, kad jaunimas pamatytų religinių pasakų klaidingumą“.

KAUNAS. -- „Tarybų Lietuva“ nusiskundžia, kad darbininkai pradžioje noria! užsirašydavo į liandies universitetus klausytis paskaitų, „bet vėliau sistematingai jų skaičius mažėjo“. Darbininkai, pastebėję, kad tuose universitetuose jie mulkinami, pradėjo į tokias agitacines paskaitas nebeatėdinėti.

is tikrųjų buvo tikri nesvarumų ir visokio brudo lizdai. NĖ VIENAS RUSAS NETURI MARŠKINIŲ, NES KARIUOMENĖJ NEDUODA, O PIRK TIS NETURI UŽ KA, NES TOKIOS „PRABANGOS“ MASKOLIJOJ IŠ VI SO NĖRA. Nenuostabu tad, kad rusės karininkų žmonos tuojau prisipirko marškinių ir su jais „išsipluošusios atėjo į teatrą!!“

Skaitytojas pats lengvai suprasi, kad prie tokių sąlygų utėlėms plisti yra tikras rojus. Rusai neme- luoja: jų „oitečestvoj tikrai yra „rojus“ -- utėlėms.

Kai kas ir mūsų kolonijoje ža- visi šia utėlėta rusų „kultūra“. Be abejo, kas utėlės pats nevertas.

Paskui rusų kariuomenės ėjo gaujos įvairių činovnikų, propagandistų, kurie buvo gausiai supropagandinti, suklaidinti ir „revoliuciniams laimėjimams“ ir utėlėms apdovano- ti. Jie visi išvien taip užkrėtė Lietuvą šiuo utėlių amaru, kad pati „Tarybų Lietuva“ buvo priversta sus- tukti: „Be plačioesios visuomenės pagalbos vyriausybė ir karo vadovybė yra bjėgė kovoti prieš utėles...“

Tokios viliojančios ir skambios frazės po dar skambesnių šūkių: „Rusai atnešė mums iš rytų saulę“. Tik ta „rytų saulė“ yra tokia keista, kad viskas jos spinduliuose miršta, o veisiasi tik vienos utėlės.

KAUNAS -- Lietuvos komunistinė spauda (kitokios „demokratiš- kiansioje“ Rusijoje nėra ir negali būti) džiaugiasi, kad daugely Lietu- vos vietų išsivystė lentiųpūvės, ir kad jos dirba stachanoviškais tem- pais.

Gaila. Lietuvos išgamos neturi drąsos pasakyti teisybės ligi galo -- neturi drąsos pasakyti, kur eina ta Lietuvos lentiųpūvė pagaminta me- džiaga: lentos, faniera, pabėgiai, rąs- tai. TA VISA MEDDŽIAGA EINA RUSIJON, O LIETUVOS GYVENTO- JAI NE TIK NEGAUNA STATYBI-

Noticiario Religioso

Evangelho

(S. Lucas cp. 14, 16 — 24)

Então lhes disse Jesus: Um homem fez uma grande ceia, para a qual convidou muitos. E, na hora da ceia enviou um de seus servos a dizer aos convidados que viessem, porque tudo já estava pronto. Porém todos a uma começa ram a excusar-se. Disse lhes o príncipe: Comprei uma quinta, e me é necessário ir vel a: rogo-te que me des por excusado. E disse outro: Comprei cinco juntas de bois, e vou experimental-os; rogo-te que me dispenses. Disse também outro: Eu me casei, e por isso não posso ir. Então, irado o pae de familia, disse ao seu servo: Sahe já ás praças e ás ruas da cidade, traze para aqui os pobres e estropeados, os cegos e os coxos. E disse o servo: Senhor, está feito como ordenaste, e ainda ha lugar. E respondeu o senhor ao servo: Sahe pelos caminhos e cercados, e força a entrar para que se encha a minha casa. Porque eu vos digo que nenhum daquelles homens que foram convidados, provará a minha ceia.

Thaelmanas, "aukštoji" politika ir jovalas...

Bolševikai Niujorke neseniai buvo surengę demonstracijas prie Vokietijos konsulato, reikalaujami paleisti iš kalėjimo Vokietijos komunistų vadą Thaelmaną, kuris nemato laisvės laida, kai va džia Vokietijoje teko dabartiniam Stalino sąjungininkui «draugui» Hitleriui. Kas nepažįsta sukotos ir gangsteriškos Stalino politikos, tam ligi šiolei nesupranta ma, kodėl Stalinas neišrūpina laisvės savo imperializmo skaitikui Vokietijoje, jei laisvę išrūpino Rumunijos komunistų vadui Onai Pauker, Vengrijos — Matevui Rakošui ir Suomijos — Toivo Antikainen. Visi supranta, kad Hitleris šį Stalino norą patenkintų ir Thaelmaną atiduotų Rusijai arba įsakytų Gestapui užmušti. Tačiau nė viena nė antra gali mybė ligi šiolei neįvykdyta. Tad čia reikia ieškoti gilesnės abiejų diktatorių naudos. Ji šiek tiek galvo jantiam tuojau aiškėja.

Thaelmanas sąmoningai paliktas kalėjime. Diktatoriai nori tuo būdu užtušuoti Rusijos įstojimą į «ašį» ir parodyti, kad Rusijos susitarimas su Vokietija yra nepilnas, kad vokiečiai kalina komunistų vadus, kad na ciai yra «dideli» komunistų priešai... Vokiečių komunistų vado laikymas kalėjime yra reikalingas komunistų internacionalui užsienių darbininkams mulkinti ir jų jausmams kaltinti. Parsidavę Maskvos imperializmui svetimosiose valstybėse penktakojai turi vieną progą daugiau savo pasekėjams išvesti kai kada į gatves, rengti demonstracijas, paklaikyti juose karingą nuotaiką, pasikaupti prieš «darbo žmonių priešą» (Stalino draugą) Hitlerį. Visa tai reikalinga reklamai ir propagandai.

Stalinui visos priemonės geros, jei tik jos tarnauja jo siekimams — pavergti visam pasauliui po rusų diktatūros jungu ir apgadinėti viso pasaulio darbininkijai.

Labai aišku, kad tokioje Vokietijoje Thaelmanas visiškai Hitleriui nepavojingas. Vokietija, jei ir nutartų įsivesti komunistinę socialinę santvarką, niekument nesišauks kvailo ruso, kad į šį aukštos pažangos kraštą anas atneštų savo nacionalizmą. Nė vienam vokiečiui Thaelmanas nė kiti Maskvos bernai neįro

Evangelija II sekmadieniui po Sėkminių

(Luko 14, 16—24)

Jis jam atsakė: Vienas žmogus prirengė didelę vakarienę ir pakvietė daug. Vakarienes valandą jis siuntė savo tarną pasakyti pakviestiems, kad ateitų, nes visa jau prirengta. Tuomet jie visi drauge ėmė išsikaltinėti. Pirmasis jam atsakė: Pirkaušis ūkį ir turiu eiti jo apžiūrėti; prašau tave, laikyk mane išteisintu. Kitas tarė: Pirkaušis penkis jungus jaučiu ir einu jų išmėginti; prašau tave, laikyk mane išteisintu. Vėl kitas sakė: Vedžiau moterį ir todėl negaliu ateiti. Tarnas sugrįžęs pasakė visa tai savo valdovui. Supykęs šeimininkas tarė savo tarnui: Eik greitai į miesto gatves ir skersgatvius ir vesk čia beturčius, luošus, aklius ir raišus. Tarnas vėl pranešė: Valdove, padaryta, kaip liepei, bet dar yra vietos. Tuomet valdovas tarė tarnui: Eik į kelus ir patvorius ir priversk eiti, kad mano namai būtų pilni. Sakau jums, nė vienas anų pakviestųjų žmonių neragaus mano vakarienes.

dys, kad rusai yra už vokiečių aukštesnis. O jei rusai, sukavilę ir pa pirke kelis vokiškus išgamas (žinoma, tokių Vokietijoje neras jis nė desėtko, nes visa parazių žydų gau ja iš...),... ir gatvės išėitų ir vokiečiai patrijotai, kaip jie išėjo prieš Rožą Luksemburg ir Liebknechto gaujas ir joms davė tokią «pirtį», kad likę gyvi ilgai čiaudėjo. Tik Pabaltijy rusai gali demonstruoti savo tankus, bet už Kybartų — stop!

Tad Thaelmanas gali sau tupėti kalėjime. Kai Vokietijoje jis jokios naudos vistiek Maskvai neneš tų, tai nors taip pasitarauja, duodamas internacionalo vadams vieną argumentą agitacijai. Gerai ir tas... Su tuo mieliai sutinka ir Hitleris. O kad yra pakankamai kvailių, matyti iš komunistų demonstracijų Niujorke prie Vokietijos atstovybės. Amerika — laisvas kraštas, ir ten demonstruoti gali kas tik nori. Tokio tiuksuso «darbininkų» valstybėje nėra; jo nebūtų nė Dėdės Samo žemėje, jei Thaelmano užtarytojai atsi sėstų į Roosevelto krėslą. Bet demonstruoti reikėjo ne prie Vokietijos, o prie Rusijos atstovybės. Kas patikės, kad Stalinas, gavęs iš Hitlerio pusę Lenkijos, visą Pabaltijį, Be sarabiją, nebūtų gavęs vieno žydiškos kilmės Thaelmano? Bet nenorėjo ir nenori! Tai ko maži šuny čiai urzgia, jei buldogas tyli?

Amerikos komunistų vadai gaus pipirų iš Maskvos ir bus sumažinta porcija: Kam jie pykina «draugo» Hitlerio atstovą ir jam nemalonumo daro?

Manome, Thaelmanui nėra bloga kalėjime. Jis vargu ar sutiktų eiti laisvu noru į «laisvę» — vistiek, į kurią: vokišką ar rusišką.

PARDUODAMAS KAMPINIS SKLYPAS

ant Alto da Moooa, apgyventais namais Kreiptis galima vakarais: Rua Canindé 692 arba Av. Vantier. 652.

Skaityk „Šviesa“

Pas Amerikos lietuvių ūkininką.

Kun. P. Ragaižinskas.

— Ar nenorėtum aplankyti lietuvių ūkininko — paklausė manęs vieną pavakarį Waterburio klebono Valantiejaus dešinioji ranka kun. B. Gauronskis.

— Būtų nesąmonė — atsakiau — tokios progos nepanaudojus.

Sėdame į dar naujutėlę mašiną ir birzgiame iš kalnuoto ir medžiūse paskendusio Waterburio. Automobilis švilpia 90 kilometrų per valandą lygiu kaip stalas meksfaluotu plentu per vadinamąją Naujosios Anglijos Šveicariją. Visas kelias — tarytum gražiausia alėja, iš abiejų pusių liepomis ir žydinčiais sodais papuoštas. Rodos, tie patys liepų, tie patys obelių ir vyšnių žiedai, kaip ir mylomoje Nemuno Tėvynėje, kurioje, dėja, lietuvių širdies skausmo ir gedulo neįstengia nuskaidrinti nei pavasario linksmoji saule, nei pasi puošusi gegužės mėnesio gamta, nes tas gražusis Gintaro Kraštas svetimųjų kanopų tremiamas. Juk ten iš viso valščiaus negalima pereiti kitan! Vakaris neskamba žaliajame kaime daina. Gal tik viena lakštingala dar tebeturi laisvės apdai nuoti skaudžią Lietuvos dalią...

Pavažiavę keliolika kilometrų, įsukame į plataus vieškelio į daug siauresnį kelią — į Amerikos lietuvių ūkininko kelią, kuriuo tik jis be važiuoja ir tie, kurie pas jį atvyksta. Iš tikrųjų, yra tas pats puikusis plentas, tik tas skirtumas, kad jis daug siauresnis.

— Stai, jau ir atvažiuoju — sako mano prietelis kun. Gauronskis.

Tikrai, jau buvome viduryje kiemo. Po kairės stovėjo gražus dviejų aukštų namas, baltai dažytas, prie gonkų gėlių darželis — kaip Lietuvoje. Rūnau sodas. Kairėj pusėj tvartai, kurių išvirsinė išvaizda (langų panaši...) seklyčia! Vištos ir kiaulės apšviestos elekturos šviesa. Ant kelio stovi traktorius ir kitos žemei dirbti mašinos, man dar ligi šiol nematytos.

Mums besidairant, pirkėjos tarp duryje pasirodo pats „gaspadorius“ p. Bensevičius, kuris lietuvišku tuo širdumu svetelius kviečia vidun.

— Tur būt, nemažai šiandien svečių turite — paklausiau beedama vidun šeimininko.

— Kodėl?

— Na gi, trys „armabilai“ stovi ant kiemo — aš aiškinu. O vienas dar visai naujas buvo.

— Ne, tai čia mūs visi. Ligšiol turėjom du. O dabar šeimyna dar užsimanė trečiojo. Štai, dar tik prieš porą dienų ir nupirkom trečiąjį. Sumokėjom tik 1200 dolerių (24 kon tus).

Išgirdęs tokį atsakymą, likau apgluštintas. Jei nematyčiau savo akimis, netikėčiau. Ūkio produktus miestan vežioti turi sunkvežimius, o arkliai laiko tik pramogai — pajodinėti.

Lietuvis pasilieka lietuvių ir svetimame krašte. Vos įėjom vidun, tuoj pradėjo mus valgydinti ir vaišinti, kaip sako Pr. Vaičaitis, kiek tik leidžia išteklius. Besivai šindami ir besišnekučiuodami apie tris valandas, arčiau susipažinom Vaislingieji šeimininkai su Brazilijos lietuvių gyvenimu buvo susipažinę iš lietuviškų „popierių“ (laikraščių). Paklaustas, ar neima kokio Brazilijoj leidžiamo lietuviško laikraščio ir man parekomendavus „Šviesą“, tuoj pat ir užsisakė.

Yra sakoma, kokiame vežime važiuoji, tokią ir dainą dainuok. Vie šėdamas pas Amerikos lietuvių ūkininką suvalkietį (kilęs iš Slavikų), teiraujosi ir ūkio reikalais.

— Kiek žemės turite, kokio ūkio šaka verčiatės? — ir visą eilę kitų klausimų pabėriau.

— Mano ūkis turi, maž daug, 80

suvalkietišku margu — pasakoja šei mininkas. — Sėjam javus kaip Lietuvoje, verčiamės pieno ūkiu. Kiekvieną dieną pristatom pieną miestan. Vieni vaikai dirba namieje, kiti važiuoja miestan į fabrikus.

Bet ir Amerikos lietuvių gyvenimo pradžia buvo surišta su ištisa grandine sunkumų ir vargų.

— Buvau vos penkiolikos metų vaikėzas — pasakoja p. Bensevičius apie savo praeitį — kai bijodamas, kad užaugęs nepatektčiau rusų kariuomenėn, atsiseikinau su savo gimtoju kraštu — Slavikais. Išėjau Vokietijon. Apistočiau Essuose (taip vadinama viena Vokietijos provincijų). Darbo, nemokant kalbos, sunku buvo gauti. Prisėjo kone badauti. Vieną kartą, beieškodamas darbo, pailsau. Pakelėje atsisėdęs ant grivo kranto, nuvargęs, kalbėjau ražančių. Jaunam iškydus į pasaulį buvo sunku. Maldoje ieškojau pagodos. Vos grįžau namon, iš netelimo kalmo atbėgo viena mergaitė pranešti, kad vienam ūkininkui reikalingas darbininkas. Nuėjus, tuoj išegzaminavo ar moku kinkyti ir iškinkyti arklus ir tt. Ūkininkas buvo katalikas. Šventadieniais visa šeima eidavo bažnyčion. Ir mane ragindavo, bet aš nekiekvienu sek madienį eidavau, nes buvo gėda, kad esu prastai apirengęs. Atsineš to iš Lietuvos švarko alkūnės buvo jau praplyšusios.

— Vieną dieną didelis netikėtumas: ateina kunigas. Klausia, kokio esu tikėjimo. Atsakau, kad esu katalikas. Klausia, ar turiu ražančių, škaplierius. Parodžiau, kad turiu. Pagaliau, klausė, ar tris mal daknygę. Ir tą parodžiau. Kunigo būta lenko. Pažiūrėjęs į maldaknygę, jis nieko nieko nesuprato. Avertęs giesmę, kur yra „Aleluja“, liepė užgiedoti. Tai buvo Velykų giesmė „Linksmą dieną“, kurią užtraukiau iš visos savo jaunos krūtinės. Paklaustas, ar lankausi bažnyčion, atsakiau, kad gėdžiuos, nes drabužiai nudrįskę. Tuomet kunigas davė dar mažai nešiotus drabužius, labai madnai pasiūtus, gražiai išprosytus, liepė apsiręngti, o ant galvos, lyg kokiam ministeriui, užmėvė cilindrį! Jei buvo neįjau su nudrįskusiais drabužiais viešai rodytis, tai daug nemaloniau pasijutau poniškai apsiręngęs.

Pradžio keleri metal. Paaugau, užsidirbau pinigų. Pradėjo kalbėti apie kiliantį Europoje karą. Nutariau palikti ir Vokietiją. Atvykęs Amerikon, ligi šios dienos sėkmingai ūkininkauju.

Ir, tikrai, pažiūrėjęs į Amerikos lietuvių ūkį, tai jį drąsiai gali statyti šalia olando ar dano ūkio.

Nė nepasijutom, kai besidailinant išpūdziais, atėjo dešimta vakaro.

Skaniai pavaišinti ir nuosirdžiai atsisveikinę, vėly gegužės vakarą, per kalnuotas apylinkes spaudėmė į Waterbury.

KAUNAS. — Šiomis dienomis iš gerų šaltinių gautos žinios, jog Lietuvos darbininkų tarpe vis didėja nepasitenkinimas dėl to badmirio gyvenimo ir žmonių išnaudojimo, kurį įvykdė bolševikai, „išlaisvindami Lietuvą iš kapitalistų jungo“.

Dėl to GPU žvalgyba pradėjo griežtai sekti visus darbininkus, kurie pirmiau kokių nors būdu veikė įvairiose darbininkų organizacijose, neturėjusiose nieko bendro su bolševizmu.

KAUNAS. — Esamoji Lietuvoje Sovietų kariuomenė daugiausiai mongolai. Baisu į juos pažūrėti: nudrįstę, apšepę, be apatinų drabužių, indieriai pasidūti iš maišams nau dojamoms medžiagos.

Skaitykite „Šviesa“

Ar jau girdėjote apie kolonizaciją Paranos Šiaurėje?

Apie Paranos estado šiaurės eritj daug kas kalba ir pasakoja, tačiau lietuviams, suinteresuotiems kolonizacija ir įsikūrimu žemės ūkyje nepatartina klausyti jokių kalbų, o reikiama nuvažiuoti į vietą ir patiesi įsitikinti.

ŠIAURĖS PARANOJE visur žemė aukščiausios rūšies „terra roxa“, padengta stambiu ir puikiu mišku.

ŠIAURĖS PARANOJE anglų kolonizacijos kompanija Cia, de Terras Norte do Paraná turi pusę milijono alkierių geriausios žemės. Labai sveikas klimatas, puikus vanduo, geležinkelis ir automobilių keliai iki vietos, aukštos ūkio gaminių kainos. Visa miško medžiaga galima parduoti vietoje, kur veikia 52 lentpjūvės. Nuoseviškos dokumental garantuoti. Žemė parduodama išimokėjimui 4-5 metams po 650 milreisu už alkarį (apie 2 su puse ha). Vietos labai gražios ir lygios. Duodami nemokamai bilietai važiuojantiems apžiūrėti žemių.

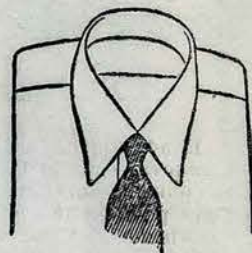
Del smulkesnių informacijų ir nemokamų bilietų gali ma kreiptis asmeniškai ar laiškais pas kompanijos įgaliotinį ST. VANCEVIČIŲ, RUA AFONSO PENA, 289, S. PAULO Tel. 4-8371. Iš São Paulo į Šiaurės Paraną galima važiuoti gegužės 26, birželio 16, liepos 7 ir 28, rugpjūčio 18 ir rugsėjo 8 diena.

PASTABA: Paranos šiaurėje jau turi pirkę žemės apie 40 lietuvių šeimų.

Seniausia Lietuvių kolonijoje siuvykla

„KAUNAS“

VEDAMA KAUNEDIPLOMUOTO SIUVĖJO JUOZO ŠLIKTOS

Prie siuvyklos taip pat turime pardavimui baltinių, kaklaryšių, diržų, peišėšų, kojinių, įvairių galanterijos prekių ir gatavų drabužių. Čia paduodame kai kurių gatavų drabužių kainas:

VYRIŠKOS KELNĖS

Pusvilnonės medžiagos	18\$000
Gerai išveiginės	22\$000
Vilnonės nuo	35\$000 iki 50\$000
Darbinės brimo kelnės nuo	6\$500 iki 14\$000

VAIKAMS KELNAITĖS

brimo nuo	3\$000 iki 5\$000
kostiumėlai nuo	10\$000 iki 18\$000
kostiumėlai vilnonės	
medžiagos mūsų pačių	
įdarbio nuo	40\$000

NAUJIENA: Iš gerųjų medžiagų likučių turime pasiuvę mūsų siuvykloje mokyklinio amžiaus berniukams kelnaites, kurias parduodame labai pigiai. Prekes sukajnuotos vitrinoje pigiau negu kitur. Užeikite įsitikinti. Esame pasiryžę kuogeriausiai patarnauti.

Rua Duque de Caxias, 40 (Prieš Sorocabana stotį)

„Šviesą“ platinti - gera darbą skatinti!

D-ras A. Jazara Snege

(Maskvos gydytojas nuo 1914 m.) Vidaus, veneros ir moterų ligų specialistas. Chirurgija. Priėmimas nuo 9-12 v. ryto ir 3-7 v. v. Ladeira Porto Geral 106, 2 andar salės 4 ir 5. (kampus rua Boa Vista e 25 de Março). Gyv. būtas ten pat 5 aukšte. Telefonas 2-5068.

Antonia Ruiz

Pribuvėja--Slaugytoja Diplomuota São Paulo universiteto.

RUA QUATRO, 61 VILLA ZELINA.

M. M. KOGANO LABORATORIJA

MEDECINISKAS ISTYRIMAS:

Kraujo, nugarkaulio smegenų, šlapimo ir išmatų. Sifilio ir gonorejos nustatymas.

RUA BARÃO DE ITAPETINGA, 242 3-as aukštas. Priėmimo valandos nuo 9-12 ir 3-7. Sekmadieniais 10-12

Dr. A. Candia

VENERINĖS LIGOS:

TRIPERIS (Visose stadijose - aštrus ir kroniškas), SIFILIS Greitas ir moderniškas gydymas.

Priėmimas nuo 9-12 ir nuo 2-7. Sekmadieniais 11-12. Lengvos mokėjimo sąlygos.

RUA BARÃO DE ITAPETINGA 242, 3 aukštas Telef. 4-0218. Kalba rusiškai, lenkiškai, vokiškai.

Daržai Itahim

Prie Central do Brasil stoties Itahim (pirmoji stotis už São Miguel) pradėjome pardavinėti labai sklypus daržams ir nedideliams ūkiams.

Nauja parduodama žemė randasi tikrai 300 metrų atstumu minėtos Itahim ir tikrai 100 metrų atstumu São Paulo - Rio kelio. Žemė lygi, apaugusi mišku ir turi pakankamai tekančio vandens.

Žemės kainos ir mokėjimo sąlygos tokios, kad kiekvienam priinama įsigyti. Išimokėjimo ratos - nuo 40\$000.

PARDAVIMO RASTINĖ: Rua José Bonifacio, 98 - 1. Andar Sala 4. Fone 2-7549

Sekmadieniais ir kitomis dienomis teirautis krautuvėje, esančioje ties pačiu terenu, prie São Paulo - Rio kelio.

Gerb. interesantai, kurie norėtų apžiūrėti žemę, malonė kiti sėsti į traukinį Norte stotyje 12 val. 35 minutės, nes tuo laiku vietoje rasite mūsų žmogų, kuris jums viską aprašys

Užrašas Nr. 45, 10-12-38, 8-šioje Apylinkėje.

Vaistinė Dom Bosco

Saviuinkas Juozas Lukoševičius

Didelis pasirinkimas įvairių rūšių vaistų - vietinės gamybos ir užsieninių. Taip pat yra parfumeria. Kainos minimalios. Lietuviams duodama nuolaida!

Rua Bom Pastor, 18, Ypiranga Tel: 3-0100

Dr. Borís Chipiakoff

RUA YPIRANGA, 193 (kertė rua Santa Ephigenia) Telef. 4-0316

Vidujinės, nervų, odos ligos. Speciali venerinių ligų klinika. Visiškas gonorejos išgydymas per 10-15 dienų su garantija. Konsultorija atidaryta nuo 3 iki 9 val. vak. Sekmadieniais nuo 10 iki 12 val.

Dantistė LEVKOVIC

Su ilga praktika Europoje ir čia, São Paulo, gydo dantis be jokio skausmo, traukia taip pat be skausmo 2 \$000, įveda parcelano ir sidabro plombas už 10\$000 su pilna garantija.

R. Silva Pinta 264.

Lietuvių Jaunime,

Dėvokit gražiai pasiūtus drabužius Siuvami naujausių madų vyriški ir moteriški kostiumai ir paltai. Darbas garantuotas. Darbas atliekamas neblogiau kaip S. Paulo centre, bet daug pigiau.

PAULO AMBRAZEVIČIUS

RUA CICLAMES nr. 52 Villa Bella

Laikrodžių Gydytojas

Lietuvis Pijus Radzevičius Gydo "ausirgusias" įvairių firmų ir visokių rūšių laikrodžius. Taiso ir įdeda naujas dalis pagal reikalą. Laikrodžius išvalo ir jie vėl įgauna naują išvaizdą ir šjimo tikslumą.

Be to, taiso apirankes, auskarus, žiedus ir kitus panašius daiktus.

Darbas sąžiningas ir garantuojamas. Lietuviams duodama nuolaida. Užeikite ir įsitikinsite!

Pijus Radzevičius Rua 9 - Nr. 9 Villa Zelina

Vokiečių fotografijų įstaiga

„BERNARDO“

Isteigta 1890 metais

Atlieka įvairius darbus fotografijų srity. Specialybė padidinime o taip pat su dažais. Darbas greitas, sąžiningas ir pigus. Vyksta į namus fotografijų reikalais. Daro iš senų fotografijų naujas.

ARTHUR SCHMIDT

Rua São Caetano 447 (senas nr. 108) Tel. 4-6676 SÃO PAULO

ŠVIESA

— LUZ

Padėka.

Bendruomenės Jaunimo Sekelios vadovams, São Caetano mokyklos naudai surengusiems vakarą, o ypač p. Bagdžiui, p. Valiukevičiui bei ir visiems artistams dėkoju. Gaudas pelnas — 67\$000 — įteikti mokyklos vadovybei.

Kun. A. Arminas.

Kermošius gražiai vyksta.

V. Zelinoje, Šv. Juozapo Aikštėje, visą birželio mėn. vyksta Kermošius. Tai jau tradicija, kad Zelinoje kas metai būtų kermošiuojama. Siemet visas gautas kermošiuje pelnas eis mokyklos rūmų statybai. Lietuviai supranta svarbą šios mokyklos Zelinos apylinkėi ir noromis Kermošiuje išleisti kelis milrejus, nes žino, kad tie pinigai neis keno asmeninėn kišenėn ir nebus išmesti be tikslo. Per pirmas tris dienas gauta graži suma pajamų. Reikia manyti, lietuviai savo mokyklą parems ir kitomis kermošiaus dienomis.

Kermošiui rengti Komisijos nariai, kurie darbuojasi prie įvairių darbų ir patarnavimų, rodo visišką pasiaukojimą ir atsidadimą. Tai gražus pavyzdys visiems lietuviams, kaip reikia dirbti, nesigailinti laiko, lėšų, sveikatos.

Garbė jiems už tai!

Visur jie lygūs

Rio policija paskelbė spaudai, kad ten įvykdytos kelios žiaurios žmogžudystės, kurias papildė komunistai. „Raudonieji Tribunolai“ už akių nuteisia žmogų mirti, o paskirti niekšai gyvuliškai auką nužudo. Nužudytų tarpe yra visai nekaltų, komunistų partijai nepriklausiusių. Teko patirti, kad ir vienos lietuviškos komunistuojančios organizacijos nariai yra kankuriams vietos veikėjams grašinę mirtimi, jei jie ir toliau laikysis neigiamo rusams nusistatymo. Iš vienos lietuviškos redakcijos į komunistų laikraščius užsienyje siunčiamos korespondencijos, denuncijuojant lietuviško nusistatymo veikėjus Brazilijoje.

Nauji laikai -- senos vėžės.

Patyrėme, kad L. K. J. S. B. „Vyčio“ atsakingi asmenys kreipėsi į Konsulatą ir Liet. Sąjungą Brazilijoje, prašydamie įteisti pora kartų savaitėje pasinaudoti Bom Retiro mokyklos scena choro repeticijoms. Minėta mokykla jau stovi uždaryta, todėl šio rajono lietuviškas jaunimas manė galėsias bent kiek panaudoti už Lietuvos Valstybės pinigų gytų rūmus lietuviškam kultūros darbui, dainos menui. Dėja, tiek iš Sąjungos tiek ir iš Konsulato gautas neigiamas atsakymas: lietuviams su sirinkti scenoj nevalia! Nė už pinigų.

Kas gali po tokių nusidavimų abejoti, koki tikslai rūpi „švietimo“ vadovams?!

Teko mums dar patirti, kad lietuvius sutiko priglausti svetimijį italai. Ir nuomos neims už kampa.

Kas skaito spaudą = véjo negaudo!

Pazīno lietuviu kumštį

Seštadienį, 7 d. birželio š. m., São Paulo mieste įvyko didžiausias ligi šiolei bokso rungtynės, kurių žiūrėjo 20.000 žiūrovų. Rungtynes rengė „A Gazeta“ Palestra aikštėje. Mums jos buvo įdomios tuo, kad boksininkų tarpe, plunksnos svoryje, figuravo ir vienas lietuvis — žinomas mokinietis Petras Kalinauskas. Jis susitiko su Nelson Ferro (Guarda Civil) ir antrame runde nutęsė jį ant grindų nokautu. Teisėjui suskaičius 10 sekundžių ir Nelson Ferro nesikeliant, Petras Kalinauskas paskelbtas plunksnos svorio čempionas.

Paskutinis žodis

Nepaisan, kad mes vaizdžiais pavyzdžiais esame įrodę, kokios ne gražios akcijos prieš visa, kas tik lietuviška, imasi „Aidas“ ir jo išpušiausviro išėję dirigantai, ši akcija nesiliauja. Reikia manyti, ji ne veltui daroma, o kokiems dievams tar nauja, supranta kiekvienas. „Aidui“ viskas negerai, kas negerai ir „Naujaijai Lietuvai“. Negerai, kad organizuojami jaunų lietuvių chorai iš kurių ateityje turės išaugti judartiniam lietuviškiems chorams choristai, negerai, kad rengiami lietuviškos dainos koncertai, negerai, kad dirbamas iš viso lietuviškos darbas, jei jis nėra komunistų varomas ir su Maskvos imperialistine linija suderintas! Kaip grynakraujų komunistų, taip ir „Aido“ metodai jau visai vienodi: meluoti, meluoti ir dar kartą meluoti ir šmeižti. Jis laiko savo Skaitytojus aklais ir kvailais.

Meluoja taip per akis, kad kiekvienas vaikas mato neteisębę. Paskutinis melas, kurį jau kelintą sykį plūrupia, esą, „Šviesa“ nusikėlė į Bandeirantę! Virtom bandeirantininkais, „Aidas“ nori pasakyti. Bandeirantė yra čia, São Paulo, ne kur ant Marso, ir kiekvienas žino, kad jokios „Sviesos“ ten nebuvo, nėra ir nebus. Bet jis plūrupia, kad yra, ir tikėkite visi, kurie žioplesni už jį esate. (Red. past.: „Sviesa“ renkama ir spausdinama Rua Ribeiro de Lima, 332. Spaudos darba spausdintuvės savininkai atlieka puikiai. Dirba pigiau, švariau ir punktualiau, negu Uekus ir Ko. Mes palaikėme lietuvių spaustuvininką, kentėme įvairią peckelynę per tiek metų, bet kai jau toliau negalima buvo kėsti, ne mūsų kaltė. „Aido“ savininkai dėl to neturėtų pykti, melų ir pletkų rašyti ir šmeižti, o savo kilien tams geriau patarnauti. Toks paskutinis mūsų žodis. Daugiau neatsakinėsime).

Baras ir restoranas

LEÃO

(Laikomas vongru)

Av. S. João, 284 (prie Centralinio Pasto) Tel. 4-4458.

Puiki virtuvė. Silti valgiai betkurią valandą.

Kainos labai pigios
Alaus bokalas (1/2 litro) - \$3600

Canja especial - \$3500
Brahma Chops

K. Jurgelevičius ir p-le Veiverytė

Bendruomenės Choro choristui p. K. Jurgelevičiui, šį šeštadienį sukuriančiam naują lietuviškos šeimos židinį su p-le Veiveryte, linkime laimingos ateities!

Kun. P. Ragazinskas.

Daina, Giesmė, Sportas.

Dar nesu pervažiavęs visų lietuviškų Amerikos kolonijų, todėl ir galutinės išvados vienu ar kitu dalyku nedrašu daryti.

Tas pat pasakytina ir apie lietuviškos dainos meną. Neteko dar būti didžiausio lietuvių kolonijoje — Čikagoje, kur yra dvylika lietuviškų parapijų, turinčių galingus choros. Bet jau iš to, ką esu matęs ir girdėjęs Brooklyne, New Jersey, Philadelphijoje, Hartforde, Waterbury, Pittsburgh'e, jau galima bent apytikriai spręsti apie Amerikos lietuvių chorų pajėgumą.

Kaip visur, taip ir Amerikoje lietuvių parapijose yra didžiulių, gausingų, meniškų atžvilgiu aukštai stovinčių chorų. Šalia jų yra ir tik šiaip sau chorelių, ypač mažesnėse parapijose.

Pirmą vietą tiek choristų gausumu tiek meniniu įvairių kūrinių išpildymu užima Elizabeth'o parapijos choras su arti 100 choristų, kuriam vadovauja pats kompozitorius J. Žilevičius. Prie choro meninės vertės pakėlimo prisideda nemaža ir vietos klebonas kun. J. Simonaitis, didis muzikos žinovas, ypač sumanus dirigentas.

Verbų sekmadienį girdėjau išpildant Dubois Kantatą „Septyni Kristaus Žodžiai“. Tą pačią Kantatą buvau girdėjęs 1934 metais Kau no Bazilikoje. Elizabeth'o parapijos choras vargu būtų nukonkuruotas kauniškio. Išpūdis nepaprastas, jaučiamas nepaprastas lankstumus pe reinant iš forte į pianissimo. Kompozitoriaus J. Žilevičiaus ir klebono J. Simonavičio pastangomis norima metų pradžioj tradiciniame koncerte pastatyti „Kražių skerdynes“. (Gai das rašo tie patys: komp. J. Žilevičius ir kun. J. Simonaitis.

Meniška išlavintas ir gana gausus — apie 80 dainininkų — yra Apreiškimo parapijos choras Brooklyne, kuriam vadovauja vargonininkas Jankus. Šis choras neatilksda mas nuo Elizabeth'o, šiais metais statė Dubois oratoriją „Septyni Kristaus Žodžius“. Chorą remia vietos klebonas kun. V. Pakalnis. Vasario 16 d. dainavo minėjimo iškilnėse. Dainos buvo parinktos vidutiniško sunkumo. Apie jų išpildymą nelengva spręsti, nes salė buvo be jokio rezonanso, prisikimšusi žmonių, kurių dargi nevisi ramiai laikėsi dainavimo metu. Skambioj Apreiškimo bažnyčioj giesmės aidėjo įspūdingai. Gal daugiau, negu vidutiniški, yra Sv. Jurgio ir Angelų Karalienės parapijų chorai Brooklyne, bet choristų neperdaugiauasia turi.

Naujoje Anglijoje pirmą vietą užima Waterburio šv. Juozapo para-

pijos ir Vyčių choras, kuriam vadovauja kompozitorius Aleksis (krosniškis). Girdėjau bažnyčioje giedant ir salėje dainuojant per Motinos dieną. Choristai ir nedirguojami nelengvas partijas meniškai atlieka. Paskutiniu metu chore sumazėjo vyrų balsų, nes Dėdė Samas dalį dainininkų pašaukė kariuomenėn.

Prie vidutiniško pajėgumo galima priskirti Philadelphijos šv. Kazimiero ir šv. Jurgio, ir Hartfordo parapijų choros. Tiesa, minėtų ir nemintų mažesnių parapijų chorai turį vargonininkų gabių chorvedžių. Tik daug kur stoka choristų.

Vargoninkai pasakoja, kad kita buvo organizuoti choros, kai buvo jaunimo, atvažiavusio iš Lietuvos. Dabar gi su amerikoniškais tikras vargas. Juose idealizmo mažai. Repeticijos daug kur daromos tik vieną kartą savaitėje. Ir tai sunku suvaidinti. Pakalbinus chorą, tuoj klausia: „Kas man iš to bus naudos?“ Žodžiu, chorą trauk pyragu, visokiais pažadais apie „gaud tims“ (duoną ir žaislus), tai surinksi. O apeliuodamas į jų idealizmą — nieko nepeši. Lengviau yra ten, kur prie parapijų yra lietuviškos mokyklos. Su baigusiais lietuvišką mokyklą lengviau susikalbėti. Iš tikrųjų, didieji chorai yra tose parapijose, kur veikia lietuviškos mokyklos.

Gražų išpūdį daro ir bendras visos bažnyčios gi dojimas. Čia pirma vieta tenka Maspeth'o parapijai, kur kun. klebono J. Balkūno pastangomis bendras giedojimas yra įvestas. Tiesiog jaudinančiai veikia, kai stacijas, gaudžius vargus, nevenas ir kitas bendras maldas gieda ne viena antra moterėlė, bet visa bažnyčia, vyrai ir moterys, jauni ir seni. Taip daroma lietuviškų ir angliskų pamaldų metu.

Kai kuriose parapijose, kaip Elizabete, gražų išpūdį daro, kai mokyklos mokiniai ne ant vargonų, bet žemai, suoluose, gieda vargonams pritariant, Missa de Angelis arba Missa de Requiem. Po kiek laiko šioj parapijoj bendras giedojimas irgi lengva bus praktikuoti, net tokių nelengvų dalykų, kaip Missa de Angelis. Nors kai kur nelengvos aplinkybės, bet prie vidutiniškų vargonininkų ir klebonų pastangų, dar vis organizuojami chorai.

Amerikos lietuviai įvairių iškilnių progą dar suorganizuoja dainų šventes, kuriose dalyvauja keletas tūkstančių dainininkų. Beveik visai chorai yra išimtinai prie parapijų.

Lietuvišką dainą daug padeda palaikyti ir gintąją kalbą.